

Landelijk actieprogramma ‘Geweld hoort nergens thuis’

Vlnr: Angelique Link (wijkagent), Annemarie Penn-Te Strake (burgemeester van Maastricht), Sander Dekker (minister voor Rechtsbescherming), Martine Ros (Veilig Thuis), Hugo de Jonge (minister van VWS), Marion Suijker (directeur-bestuurder Rosa Manus)

Rosa Manus is de Vrouwenopvang voor de regio Holland Rijnland. Een essentiële schakel in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op 25 april 2018 vond bij Rosa Manus in aanwezigheid van zo'n 100 genodigden de officiële lancering van het landelijk programma ‘Geweld hoort nergens thuis’ plaats door de ministers Hugo de Jonge van VWS en Sander Dekker voor Rechtsbescherming, en burgemeester Annemarie Penn van Maastricht namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). In dit Jaarbericht vindt u een impressie van deze lancering en een korte samenvatting van de resultaten van het werk van Rosa Manus in 2017.

Het grootste geweldsprobleem

Ieder kind, elk mens heeft recht op een veilige thuissituatie. Maar in werkelijkheid zijn partnergeweld en kindermishandeling de meest voorkomende gevallen van geweld in Nederland. Het gaat om lichamelijk en emotioneel geweld. Jaarlijks worden landelijk 119 duizend kinderen mishandeld en 200 duizend volwassenen. De schade is groot. Kinderen die slachtoffer of getuige zijn van huiselijk geweld kunnen er hun leven lang last van hebben. Daarom is het belangrijk geweld vroeg te signaleren, te stoppen en hulp te bieden.

Landelijk programma

Het landelijk programma maakt zich hier hard voor. Het is een van de negen Interbestuurlijke Programma's: een nieuwe vorm van samenwerken waarbij o.a. Rijk en gemeenten de handen ineenslaan om een doel te bereiken. Het landelijk programma faciliteert en ondersteunt met middelen, een programmateam en een landelijk kernteam. Het programma wordt aangestuurd door een landelijke stuurgroep met de minister van VWS, de minister voor Rechtsbescherming, de VNG, de ministeries OC&W en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en bestuurders van de landelijk betrokken organisaties.

[Download het landelijk actieprogramma ‘Geweld hoort nergens thuis’.](#)

Regionale aanpak

Centraal in het programma staat de aanpak die elke regio zelf kiest. In de Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling Hollands Midden 2019-2023 wordt beschreven hoe de gemeenten (vanzelfsprekend in samenwerking met de ketenpartners) de ambities van het landelijk programma concreet vorm gaan geven, evenals de eigen regionale ambities. De Regiovisie wordt momenteel gemaakt.

Uiteraard levert Rosa Manus graag haar bijdrage aan deze kans om de ketenaanpak huiselijk geweld in onze regio verder te optimaliseren.

3

Actielijnen landelijk programma

1. Eerder en beter in beeld:

Bespreekbaar maken, signalen herkennen, en handelen.

2. Stoppen en duurzaam oplossen:

Veiligheid voorop, geweldsrisico's wegnemen, en herstelgerichte hulp en ondersteuning bieden.

3. Aandacht voor specifieke groepen:

Actie gericht op slachtoffers van loverboys en seksueel geweld, kinderen in kwetsbare opvoedsituaties, ouderenmishandeling, eergelateerd geweld en complexe scheidingen.

Ministers en burgemeester in gesprek met ervaringsdeskundigen en professionals

In de tienerkamer vlnr Angelique Link (wijkagent), Marion Suijker (Rosa Manus), Sander Dekker (minister voor Rechtsbescherming), Monica (ervaringsdeskundige), Silvia (ervaringsdeskundige), Paula van der Putten (Rosa Manus), Annemarie Penn-Te Strake (burgemeester van Maastricht), Hugo de Jonge (minister van VWS), Jacinta Güppertz (Rosa Manus)

Stagiaire Lyona Rikkerink vertelt over de kunstwerken van een cliënte van Rosa Manus die zijn opgenomen in het landelijk programma. De cliënte kon zelf niet bij de bijeenkomst aanwezig zijn omdat dit haar veiligheid in gevaar zou brengen. Voor het officiële gedeelte hadden burgemeester Penn en ministers Dekker en De Jonge een ontmoeting met de cliënte waarbij ze het eerste exemplaar van het landelijk programma persoonlijk aan haar overhandigden. De cliënte is supertrots dat haar werk in het programma staat.

‘Daar zitten we dan in de tienerkamer.’ Silvia en Monica, twee moeders, vertellen burgemeester Penn en ministers De Jonge en Dekker over hun ervaringen. De tienerkamer ziet er fris en gezellig uit, daar niet van. Maar Silvia’s zoon (10) vond het wonen bij Rosa Manus zwaar. ‘Hij miste zijn eigen omgeving, en je neemt hier geen vriendjes mee naartoe,’ zegt Silvia. De vlucht naar de vrouwenopvang was voor Silvia een moeilijke stap, maar het kon niet anders meer. Twee jaar lang was ze slachtoffer van ernstig huiselijk geweld. ‘Waarom ben je nog zo lang gebleven?’, vraagt De Jonge. ‘Ik wilde niet zomaar opgeven,’ zegt Silvia. Ze is blij dat ze het uiteindelijk heeft gedurfd om weg te gaan. De veertien maanden bij Rosa Manus vormden de overgang naar een nieuwe start. ‘Ondanks alle ellende hebben we hier een goede tijd gehad.’

Bij Monica begon het huiselijk geweld in 2012. In april vorig jaar kwam ze na een ernstig geweldsincident naar Rosa Manus. ‘Mijn zoon is getuige geweest van de mishandeling,’ vertelt ze. Bij Rosa Manus kreeg haar zoon hulp bij het verwerken van zijn ervaringen. Dit gebeurt systematisch aan de hand van de methode Veerkracht. Kinderen krijgen aandacht, er wordt met ze gepraat en er wordt gescreend of specialistische hulp nodig is. Met de zoon van Monica gaat het nu beter dan eerst, al is hij nog stil en teruggetrokken. Monica heeft daarom hulp gevraagd bij het Jeugd- en Gezinsteam.

Rondetafelgesprek vlnr: Krista Batenburg (Rosa Manus), Angelique Link (Politie), Annemarie Penn-Te Strake (burgemeester van Maastricht), Hugo de Jonge (minister van VWS), Chris Dijkhuizen (De Waag), Sander Dekker (minister voor Rechtsbescherming), Leonie Zock (Jeugd-en Gezinsteam), Anita van Zeijl (gemeente Leiden), Melania Bonofacio (gespreksleider, Rosa Manus), Martine Ros (Veilig Thuis)

Meer en beter samenwerken tussen verschillende hulpverleners zou het partnergeweld in de situaties van Silvia en Monica eerder hebben gestopt, zeggen ze allebei. Bij de lancering van het landelijk programma gaan verschillende ketenpartners rond huiselijk geweld met de ministers, burgemeester en elkaar in gesprek over de 3 actielijnen van het landelijk programma, het belang van de multidisciplinaire aanpak (MDA++) en de dagelijkse praktijk. De reacties uit de praktijk zijn als volgt:

Angelique Link (wijkagent) krijgt in haar werk geregeld meldingen van huiselijk geweld. 'We gaan daarover altijd en zo snel mogelijk in gesprek. Soms bellen we aan bij de bureaus. Huiselijk geweld kaarten we liever tien keer voor niks aan, dan één keer te laat.'

Leonie Zock (JGT) vertelt hoe lastig het is om grip te krijgen op problemen 'achter de voordeur'. Medewerkers van de JGT's zijn getraind in de methode Signs of Safety die ook bij Rosa Manus en andere ketenpartners wordt gebruikt. 'We willen problemen duurzaam oplossen. Samenwerken is essentieel, hulpverleners moeten van elkaar weten wie welke rol pakt.'

Chris Dijkhuizen (De Waag, ambulante forensische GGZ) werkt ook met plegers. Straf en behandeling zijn even belangrijk om het geweld te stoppen. Hij zegt dat ketenpartners elkaar al veel beter vinden dan vroeger. 'We kijken al steeds meer samen wie wat doet.'

Krista Batenburg (Rosa Manus) ziet dat door structureel overleg met Veilig Thuis specialistische hulp veel meer aan het begin wordt ingezet. 'Zo krijgen we de veiligheid snel in kaart, en kunnen we met de cliënt en het systeem rond de cliënt, afspraken maken om geweld duurzaam te stoppen.'

Martine Ros (Veilig Thuis) zegt dat het landelijk nummer 0800 2000 goed werkt, evenals het structureel betrekken van lokale specialisten bij de interventieteams. 'Ik zie een stijgende lijn.' Tegelijk signaleert Ros dat administratieve lasten ten koste gaan van een snelle aanpak. 'We zijn heel veel tijd kwijt aan verslaglegging en registratie. Dit is extra problematisch omdat we gekwalificeerd personeel tekort komen.'

Anita van Zeijl (gemeente Leiden) benoemt dat de gemeenten en de ketenpartners in de regio werken aan MDA++. Dit is een methode om acuut, ernstig huiselijk en seksueel geweld multidisciplinair en systeemgericht aan te pakken. 'We bundelen de krachten van de forensisch experts van De Waag, de GGZ, de politie, het Veiligheidshuis enzovoorts. Structurele financiering is nog een probleem.'

Samenwerken is essentieel

- ✓ Adequaat reageren op meldingen: wat is er aan de hand? Is er acuut gevaar en/of structurele onveiligheid? Welke veiligheid en begeleiding zijn nodig?
- ✓ Zo snel mogelijk de juiste (specialistische) hulp in complexe casussen
- ✓ Ambulante hulp waar mogelijk
- ✓ Hulp afschalen waar mogelijk

Toneelstuk huiselijk geweld

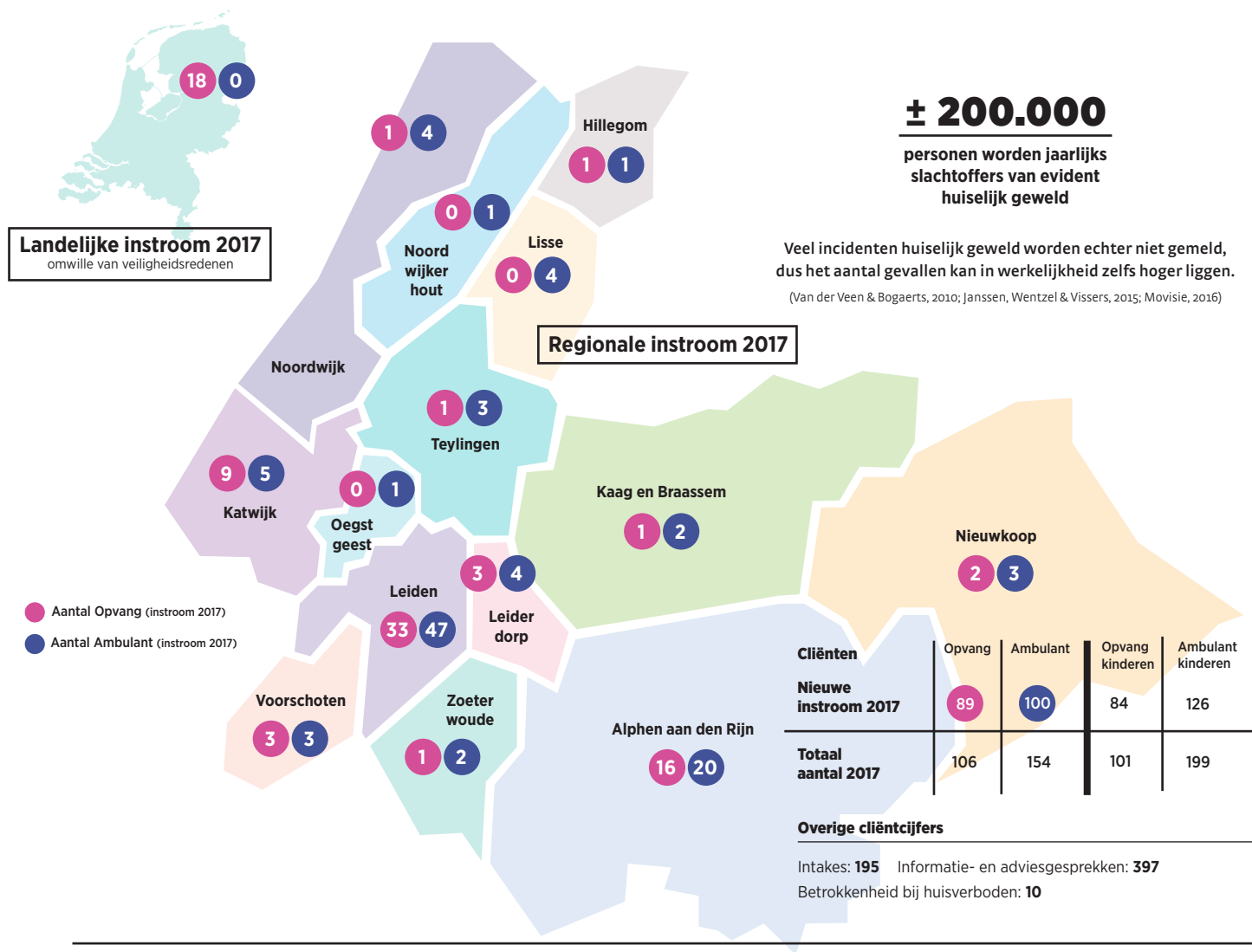
De lancering werd afgesloten met een theatervoorstelling over huiselijk geweld van professioneel toneelgezelschap 'De Generator'. Wat gebeurt er in het hoofd van een pleger? Wat doet het geweld met een slachtoffer? De makers hebben het stuk gebaseerd op interviews met plegers en slachtoffers. Ook Rosa Manus werkte eraan mee met het doel de deskundigheid van professionals te vergroten. Indringend ervaren hoe huiselijk geweld kan gebeuren, geeft inzicht en begrip. Voor dit soort extra activiteiten is Rosa Manus afhankelijk van externe financiering. De theatervoorstelling op deze dag werd via Stichting Vrienden van Rosa Manus mogelijk gemaakt door het H.L. Druckerfonds.

Wilt u meer weten over Stichting Vrienden van Rosa Manus en welke extra activiteiten zij vorig jaar voor Rosa Manus hebben gefinancierd, kijk dan op <http://www.rosa-manus.nl/vrienden-van/>

Vrouwenopvang Rosa Manus

Wij zijn een kleine professionele specialistische organisatie voor slachtoffers van ernstig huiselijk geweld. We bieden veiligheid en begeleiding. Het gaat altijd om slachtoffers die te maken hebben met acuut gevaar of structurele onveiligheid. We hebben een opvanglocatie in Leiden voor vrouwen en kinderen, maar waar mogelijk begeleiden we ambulant in de thuissituatie.

Nieuwe cliënten 2017

Directeur-bestuurder

Marion Suijker

Raad van Toezicht

Ellis Oudendijk (voorzitter)
Ineke van der Meule (vice-voorzitter)
Maaïke Veenfliet
Annelies Kanis
Loes de Vries

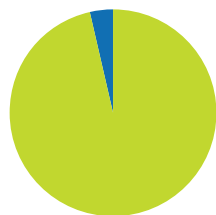
Afgetreden per 31 december 2017

Colette Muchall (voorzitter)
Petri Ykema (vice-voorzitter)

Personeel

Aantal medewerkers: **55**
Aantal fte: **37** (incl. stagiaires)

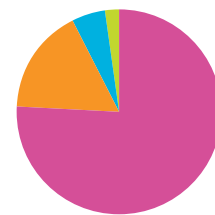
Totaal inkomsten €3.125.600,-

■ Subsidie centrumgemeente Leiden
■ Overige inkomsten

Het verschil tussen inkomsten en uitgaven is gereserveerd

Totaal uitgaven €3.088.397,-

■ Personele kosten
■ Huisvestingskosten
■ Organisatiekosten
■ Verzorgingskosten